

31999R0307

L 38/1

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

12.2.1999

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 307/1999,**8. veebruar 1999,**

millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes ning määrust (EMÜ) nr 574/72, millega on kehtestatud määruse (EMÜ) nr 1408/71 rakendamise kord, et laiendada nende kohaldamist ka õpilastele

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 51 ja 235,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾ mis on esitatud pärast konsulteerimist võõrtöötajate sotsiaalkindlustuse halduskomisjoniga,võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

- (1) asutamislepingu artikli 3 punktis c on sätestatud, et ühenduse tegevuse hulka kuulub vastavalt asutamislepingule isikute vaba liikumise takistuste kõrvaldamine liikmesriikide vahel;
- (2) asutamislepingu artiklis 7a on sätestatud, et siseturg hõlmab sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine vastavalt asutamislepingu sätetele;
- (3) selleks et tagada töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate vaba liikumine ja kõrvaldada takistused, mis võiksid sotsiaalkindlustuse valdkonnas tekkida ainult siseriiklike õigusaktide kohaldamise korral, võttis nõukogu asutamislepingu artiklite 51 ja 235 põhjal vastu määruse (EMÜ) nr 1408/71 (sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes) ⁽⁴⁾ ja määruse (EMÜ) nr 574/72, ⁽⁵⁾ millega on kehtestatud määruse (EMÜ) nr 1408/71 rakendamise kord;
- (4) lisaks sellele tuleks määruse (EMÜ) nr 1408/71 reguleerimisala laiendada nii, et see hõlmaks põhimõtteliselt ka õpilaste suhtes kohaldatavaid eriskeeme;
- (5) sotsiaalkindlustuse valdkonnas ei ole ainult siseriiklike õigusaktide kohaldamise puhul tagatud ühenduse piires liikuvate õpilaste piisav kaitse; selleks et isikute vaba liikumine täiel määral ellu viia, tuleks kohaldatavad sotsiaalkindlustusskeemid kooskõlastada;

⁽¹⁾ EÜT C 46, 20.2.1992, lk 1.⁽²⁾ EÜT C 94, 13.4.1992, lk 326.⁽³⁾ EÜT C 98, 21.4.1992, lk 4.⁽⁴⁾ EÜT L 149, 5.7.1971, lk 2. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1606/98 (EÜT L 209, 25.7.1998, lk 1).⁽⁵⁾ EÜT L 74, 27.3.1972, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1606/98 (EÜT L 209, 25.7.1998, lk 1).

- (6) õigluse huvides tuleks õpilaste suhtes kohaldada töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate suhtes kohaldatavaid erieeskirju; lihtsuse ja selguse huvides peaksid kõnealused eeskirjad täiendama töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes juba kohaldatavaid sätteid;
- (7) määrusi (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72 tuleb muuta nii, et neid saaks kohaldada ühenduse piires liikuvate õpilaste suhtes, võttes arvesse nimetatud isikute olukorra eripära ja nende kindlustusskeemide eriomadusi, mille alusel nad on kindlustatud, ning hüvitisi, mida neil on õigus saada;
- (8) kuigi õpilaste olukorra eripära tõttu ei ole olnud võimalik kehtestada eeskirju selle kohta, milliseid õigusakte kohaldada, on siiski soovitatav võimaluse korral vältida seda, et kõnealuste isikute puhul nõutaks kahekordseid kindlustusmaksu või et neil oleks õigus saada topelthüvitisi;
- (9) kohanduste tegemiseks määruse (EMÜ) nr 1408/71 jõustamistingimustes tuleb kohandada kõnealuse määruse VI lisa;
- (10) Luksemburgi eripära tõttu, mille kohaselt on kõigil välisriikides õppivatel õpilastel õigus saada tervishoiuteenuseid, on õigustatud, et selliste õpilaste puhul ei nõuta tervisekindlustusskeemiga liitumist selles riigis, kus nad õpivad;
- (11) õpilaste olukorra eripära tõttu ei ole olnud võimalik luua õpilaste sotsiaalkindlustusõiguste kooskõlastamise süsteemi ühenduse tasandil, seda eelkõige invaliidsushüvitiste puhul; õpilastele kättesaadavad sotsiaalkindlustushüvitised on eri liikmesriikides väga erinevad, eriti puuetega inimeste hooldamiseks ja liikumiseks vajalike lisakulude katmiseks mõeldud mitteosamakseliste erihüvitiste puhul; Euroopa Ühenduste Kohus on tunnistanud, et teatavate hüvitiste andmise üksikasjalikud eeskirjad on tihedalt seotud konkreetse majandusliku ja sotsiaalse keskkonnaga; seetõttu on põhjendatud piiratud erandid määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 10a lõike 2 põhjal kohaldatavatest perioodide kooskõlastamise eeskirjadest;
- (12) asutamislepingus ei ole sätestatud õpilaste sotsiaalkindlustuse valdkonnas asjakohaste meetmete võtmiseks vajalikke volitusi ning seetõttu on õigustatud, et lisaks artiklile 51 tuginetakse ka artiklile 235;
- (13) käesoleva määruse kohaldamine ei piira direktiivis 93/96/EMÜ ⁽¹⁾ sätestatud tingimusi õpilaste elukoha õiguste kohta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EMÜ) nr 1408/71 muudetakse järgmiselt.

1. Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkti c järele lisatakse järgmine punkt:

“ca) *õpilane* — isik, kes ei ole töötaja ega füüsilisest isikust ettevõtja ega nimetatud isikute pereliige ega ülalpeetav käesoleva määruse tähenduses ja kes õpib või osaleb kutseõppes, millega ta omandab liikmesriigi asutuste poolt ametlikult tunnustatud erialase ettevalmistuse, ning kes on kindlustatud üldise sotsiaalkindlustusskeemi alusel või õpilaste sotsiaalkindlustuse eriskeemi alusel;”

⁽¹⁾ EÜT L 317, 18.12.1993, lk 59.

- b) punkti f alapunktides i ja ii asendatakse sõnad "töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja" sõnadega "töötaja, füüsilisest isikust ettevõtja või õpilane".

2. Artikkel 2 asendatakse järgmisega:

"Artikkel 2

Isikud, kelle suhtes määrus on kohaldatav

1. Käesolevat määrust kohaldatakse töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja õpilaste suhtes, kelle suhtes kehtivad või on kehtinud ühe või mitme liikmesriigi õigusaktid ning kes on mõne liikmesriigi kodanikud või mõne liikmesriigi territooriumil elavad kodakondsuseta isikud või pagulased, samuti nende pereliikmete ja nende ülalpidamisel olnud isikute suhtes.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse sellise töötaja, füüsilisest isikust ettevõtja või õpilase ülalpidamisel olnud isikute suhtes, kelle suhtes on kehtinud ühe või mitme liikmesriigi õigusaktid, olenemata sellise töötaja, füüsilisest isikust ettevõtja või õpilase kodakondsusest, kui nende ülalpidamisel olnud isikud on mõne liikmesriigi kodanikud või mõne liikmesriigi territooriumil elavad kodakondsuseta isikud või pagulased."
3. Saksakeelse teksti artiklis 9a asendatakse sõnad "der Arbeitnehmer oder Selbständige" sõnadega "die Person".
4. Artikli 10 lõikest 2 jäetakse välja sõnad "töötaja või füüsilisest isikust ettevõtjana".
5. Artikkel 22c jäetakse välja.
6. III jaotise 1. peatükile lisatakse järgmine jagu:

"5a. jagu

Isikud, kes õpivad või osalevad kutseõppes, ja nende pereliikmed

Artikkel 34a

Erisätted õpilaste ja nende pereliikmete kohta

Artikli 18, artikli 19, artikli 22 lõike 1 punktide a ja c, artikli 22 lõike 2 teise lõigu, artikli 22 lõike 3, artikli 23 ja artikli 24 ning 6. ja 7. jao sätteid kohaldatakse õpilaste ja nende pereliikmete suhtes vajaduse korral analoogia põhjal.

Artikkel 34b

Üldsätted

Artikli 22 lõigetes 1 ja 3 ning artiklis 34a nimetatud isik, kes viibib muus liikmesriigis kui pädev riik, et seal õppida või osaleda kutsealases koolituses, millega saadavat erialast ettevalmistust liikmesriigi asutused ametlikult tunnustavad, ja temaga kaasasolevad pereliikmed kuuluvad artikli 22 lõike 1 punkti a sätete kohaldamisalasse kõigil juhtudel, mille puhul vajatakse hüvitisi sellise isiku õppimis- või koolituskoha liikmesriigi territooriumil viibimise ajal."

7. Artikli 35 lõikes 3 asendatakse sõnad "ei kohaldata nimetatud tingimust töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ega nende pereliikmete suhtes" sõnadega "ei kohaldata nimetatud tingimust isikute suhtes".
8. III jaotise 4. peatükile lisatakse järgmine jagu:

"5. jagu

Õpilased

Artikkel 63a

1.– 4. jao sätteid kohaldatakse õpilaste suhtes analoogia põhjal."

9. Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 66a

Õpilased

Artiklite 64–66 sätteid kohaldatakse õpilaste ja nende pereliikmete suhtes analoogia põhjal.”

10. Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 76a

Õpilased

Artikli 72 sätteid kohaldatakse õpilaste suhtes analoogia põhjal.”

11. Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 95d

Õpilaste suhtes kohaldatavad üleminekusätted

1. Käesoleva määruse alusel ei teki õpilastel, nende pereliikmetel ega nende ülalpidamisel olnud isikutel min-geid õigusi perioodi suhtes, mis eelneb 1. maile 1999.
2. Kõiki enne 1. maid 1999 liikmesriigi õigusaktide kohaselt täitunud kindlustusperioode ning vajaduse kor-ral ka töötamis-, elamis- ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioode võetakse arvesse käesoleva mää-ruse sätete kohase hüvitise saamise õiguse kindlaksmääramisel.
3. Vastavalt lõike 1 sätetele omandatakse käesoleva määruse kohane õigus ka juhul, kui see on seotud juh-tumiga, mis toimus enne 1. maid 1999.
4. Kõik hüvitised, mis on jäänud määramata või mis on peatatud asjaomase isiku kodakondsuse või elukoha tõttu, määratakse või ennistatakse asjaomase isiku taotluse põhjal 1. mail 1999 tingimusel, et varasemate hüvitiste määramise aluseks olevate õiguste põhjal ei ole tehtud ühekordset väljamakset.
5. Kui lõikes 4 osutatud taotlus esitatakse kahe aasta jooksul alates 1. maist 1999, jõustuvad käesolevast mää-rusest tulenevad õpilaste, nende pereliikmete ja nende ülalpidamisel olnud isikute õigused alates nimetatud kuupäevast ning asjaomase isiku suhtes ei või kohaldada ühegi liikmesriigi õigusaktide sätteid, mis on seotud õiguste lõppemise või aegumisega.
6. Kui lõikes 4 osutatud taotlus esitatakse pärast kahe aasta möödumist alates 1. maist 1999, jõustuvad lõp-pemata või aegumata õigused alates taotluse esitamise kuupäevast, kui mõne liikmesriigi õigusaktidega ei ole ette nähtud soodsamaid sätteid.”

12. VI lisa muudetakse järgmiselt:

- a) jaotises “D. HISPAANIA” lisatakse järgmine punkt:

- “9. Hispaania õpilaste eriskeem (“Seguro Escolar”) ei toetu hüvitiste tunnustamisel kindlustus-, töö- ja ela-misperioodide täitumisele nimetatud mõistete määruse artikli 1 punktides r, s ja sa määratletud tähenduses. Seepärast ei saa Hispaania asutused anda välja perioodide liitmiseks vajalikke tõendeid.

Sellest olenemata kohaldatakse Hispaania õpilaste eriskeemi ka teiste liikmesriikide kodanikest õpi-laste suhtes, kes õpivad Hispaanias, samadel tingimustel nagu Hispaania kodakondsusega õpilaste suhtes.”;

- b) jaotises “I. LUKSEMBURG” lisatakse järgmine punkt:

- “8. Luksemburgi Suurhertsogiriigis ravikindlustusskeemiga hõlmatud isikud, kes õpivad teises liikmes-riigis, on vabastatud kohustusest liituda õpilasena õppimiskoha riigi õigusaktide alusel.”;

c) jaotises "O. ÜHENDKUNINGRIIK" lisatakse järgmine punkt:

"21. Õpilaste või õpilase pereliikmete või tema ülalpidamisel olnud isikute puhul ei kohaldata artikli 10a lõike 2 sätteid hüvitiste suhtes, mis on mõeldud üksnes puuetega inimeste erikaitseks."

Artikkel 2

Määruse (EMÜ) nr 574/72 artikkel 120 asendatakse järgmisega:

"Artikkel 120

Isikud, kes õpivad või osalevad kutseõppes

Käesoleva määruse sätteid, välja arvatud artikleid 10 ja 10a, kohaldatakse õpilaste suhtes vajaduse korral analoogia põhjal."

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kolmanda kuu esimesel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 8. veebruar 1999

Nõukogu nimel

eesistuja

O. LAFONTAINE
